

Orosz szóképzés: -ščik toldalékolás

A következőkben orosz szavak listái találhatóak. A 2. lista szavai az 1. lista szavaiból képzettek.

A listák tanulmányozása után válaszolj a kérdésekre!

Az *šč* szimbólumpár a cirill *щ* betűt helyettesíti. A mássalhangzók utáni aposztróf (‘) azt jelöli, hogy a mássalhangzó jésített (palatalizált). Ez a fonetikai tulajdonság azonban a feladat megoldásában nem játszik szerepet.

A *d'er'evo -o* végződése azt mutatja, hogy a főnév semleges nemű, a *gazeta -a* végződése a nőnemet jelöli. A feladat megoldása során ezeket a végződésekkel hagyd figyelmen kívül, és tételezd fel, hogy a vizsgált toldalékok a *derev-* illetve a *gazet-* tövekhez kapcsolódnak.

1. lista

Orosz szó	Magyar jelentés
1. atom	1. „atom”
2. baraban	2. „dob”
3. kalambur	3. „szójáték”
4. pul'em'ot	4. „géppuska”
5. m'ebel'	5. „bútor”
6. b'eton	6. „beton”
7. lom	7. „fémhulladék”
8. d'er'evo	8. „fa”
9. gaz'eta	9. „újság”

2. lista

Orosz szó	Magyar jelentés
1. atomščik	1. „atomháborús uszító”
2. barabanščik	2. „dobos”
3. kalamburščik	3. „szójátékgyártó személy”?
4. pul'em'otščik	4. „géppuskás (katona)”
5. m'ebel'ščik	5. „bútorkészítő”
6. b'etonščik	6. „betonozó munkás”
7. lomščik	7. „ócskavasgyűjtő”
8. d'er'evščik	8. „mesterember”
9. gaz'etščik	9. „újságos” vagy „újságíró”

Kérdések:

1. Az 1. lista szavaiból a 2. lista szavait alkotó végződésnek két alakja van. Melyek ezek?
2. Az 1-9. példák alapján adj egy lehetséges magyarázatot, miért gyakoribb a végződés egyik alakja a másiknál?
3. A végződés főnevekhez kapcsolódik, és egy új jelentésű főnevet képez. Hogy viszonyul a képzett szó jelentése az 1. listában szereplő eredeti szó jelentéséhez? (Hacsak nem tudsz oroszul, természetesen a magyar fordításokra kell alapoznod a feltételezésedet.)
4. Ha adott az apparat- szótő, mely képzett orosz szót jósolnád a fent tárgyalt szabály alapján? Ez a szó egyébként az amerikai angolban is elterjedt, és a kommunista párt (apparátus) munkására utal.